

**A MAB akkreditációs elvárásai, SZAKMAI BÍRÁLATI SZEMPONTJAI
(SzBSz) felsőoktatási szakképzés (Fsz) létesítésének, képzési és kimeneti
követelményeinek (KKK) véleményezésében**

Hatályos: 2022. október 21-től

Tartalom:	Oldal
A SZAKKÉPZÉS tervezett KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI	1
Melléklet: A felsőoktatási szakképzésben szerezhető végzettségi szint jellemzői	2

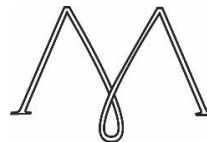
Jogszabályi háttér:

A MAB a felsőoktatási szakképzés létesítése szakmai bírálati szempontjainak (SzBSz) összeállításánál kiindulási alapnak tekinti a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény vonatkozó rendelkezéseit és a 65/2021. (XII. 29.) ITM rendelet (a felsőoktatásban szerezhető képesítések jegyzékéről és az új képzések létesítéséről) vonatkozó előírásait, különösen a 4. Felsőoktatási szakképzés és a szakképzésen szerezhető szakképzettség felsőoktatási képesítési jegyzékbe történő felvételének kezdeményezése fejezet alábbi pontját:

5. § (1) A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság véleményt nyilvánít arról, hogy

a) a létesítési dokumentum szakmai véleményeire is figyelemmel¹, indokolt-e a szak létesítése, a képzési és kimeneti követelmény alapján, a szakon a szakképzettség megszerzésével szerezhető tudás követelményei - a tudás, a képesség, attitűd, illetve az autonómia és felelősség jellemzői - megfelelnek-e az MKKR adott besorolási szintjén meghatározott minimális követelményeknek, és ez alapján a szakra meghatározott képzési és kimeneti követelmények - az oklevelek hazai és külföldi megfeleltethetőségét is figyelembe véve - várhatóan megfelelő színvonalú kibocsátást biztosítanak-e

¹ 65/2021. (XII. 29.) ITM rendelet 4. § (4) A létesítési dokumentumnak tartalmaznia kell: (...)
de) a szakmai szervezetek és a munkaadók, valamint az ágazati szintű foglalkoztatásban érdekelt miniszter véleményét;
f) a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság 5. § (1) bekezdése szerinti véleményét;
g) a Felsőoktatási Tervezési Testület 5. § (1) bekezdése szerinti véleményét;

A FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS² tervezett KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

1. A szakképzettség MKKR szintbesorolásának megfelelése³

A létesíteni tervezett képzésben megszerezhető szakképzettség, képesítés MKKR szerinti szintbesorolása legyen szakmailag helyes, megalapozott, figyelemmel legyen a különböző végzettségi szintekre, a munkakör betöltésére, foglalkozás, tevékenység gyakorlására jogosító szakképesítések és szakképzettségek szerkezetére.

2. A szakképzettség és a megszerezhető képesítés(ek) **megnevezése** legyen összhangban.

3. A megszerezhető **szakképzettséget, képesítést** (ha választhatók szakirányok, úgy azokat is) az előírt **kompetencia-elemek** (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség) az MKKR **5. szintjének** és a **képzés céljának megfelelően írják le.**

4. A **meghatározó modulok** (a képzési terület szerinti közös modul és a szakképzési modul), **azok kreditarányai, szakmai tartalma**, valamint a szakképzés **összefüggő szakmai gyakorlatának** követelményei a **képzés céljával, a szak jelzett orientációjával⁴ és az előírt kompetencia elemekkel összhangban legyenek.**

5. A szakképzés a jelzett **képzési területbe** diszciplinárisan, szakmai tartalmát illetően **illeszkedjék.**

Összegző elvárás a MAB szakértői vélemény tartalmára a jogszabályban⁵ előírtak értelmében:

A szakképzettség, felsőoktatási képesítés megszerzésével szerorzhető szakmai tudás-tartalmak – a tudás, a képesség, attitűd, illetve az autonómia és felelősség jellemzői – feleljenek meg az MKKR 5. besorolási szintjén meghatározott minimális követelményeknek.

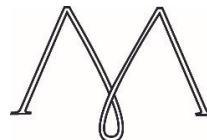
² **15. § (2)** Felsőoktatási szakképzésben felsőfokú szakképzettség szerezhető, amelyet oklevél tanúsít. A felsőoktatási szakképzésre tekintettel kiállított oklevél önálló végzettségi szintet nem tanúsít. A felsőoktatási szakképzésben legalább százhusz kreditet kell megszerezni. A képzési és kimeneti követelmény tartalmazza a felsőoktatási szakképzés képzési területi besorolását. Az azonos képzési területhez tartozó alapképzési szakba beszámítható kreditek száma legalább harminc, legfeljebb kilencven lehet. A képzési idő legalább négy félév.

³ Lásd a mellékletet („A felsőoktatási szakképzésben szerezhető végzettségi szint jellemzői.”)

⁴ **A felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések, valamint hitéleti képzések a 2022/23-as tanévtől alkalmazandó képzési és kimeneti követelményei 1. melléklet 5. pont:**

- kiemelten elméletorientált, amelyben az elméleti jellegű ismeretátadás aránya 70–80 százalék,
- elméletorientált, amelyben az elméleti jellegű ismeretátadás aránya 60–70 százalék,
- kiegyensúlyozott, amelyben az elméleti jellegű ismeretátadás aránya 40–60 százalék,
- gyakorlatorientált, amelyben a gyakorlati jellegű ismeretszerzés aránya 60–70 százalék
- e) kiemelten gyakorlatorientált, amelyben a gyakorlati jellegű ismeretszerzés aránya 70–80 százalék.

⁵ Ld. **65/2021. (XII. 29.) ITM rendelet 5. § (1)**

MELLÉKLET: bírálati segédlet a felsőoktatási szakképzés létesítésének véleményezéséhez, az MKKR szintbesorolásának megfelelőse megállapításához.

Kivonat az „A felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések, valamint hitéleti képzések a 2022/23-as tanévtől alkalmazandó képzési és kimeneti követelményei” című dokumentumból:

A VÉGZETTSÉGI SZINTEKET LEÍRÓ ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK, KOMPETENCIÁK

1. A felsőoktatási szakképzésben szerzhető végzettségi szint jellemzői

Felsőoktatási szakképzésben felsőoktatási szakképzettséget az szerzhet, aki rendelkezik a következő tudás, képesség, attitűd, illetve autonómia és felelősség kompetenciákkal:

a) tudása

- Rendelkezik egy adott szakterülethez kapcsolódó általános és szakspecifikus elméleti és gyakorlati ismeretekkel.
- Az elméleti és gyakorlati tudása rendszerbe szerveződik.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Rendelkezik az adott szakma hosszú távú, és magas szintű műveléséhez szükséges gyakorlati módszerekkel és eszközökkel kapcsolatos biztos ismeretekkel.
- Ismeri anyanyelven a szakterület szakmai szókincsét, és legalább egy idegen nyelven alapszintű nyelvismerettel rendelkezik.
- Ismeri azokat az értékeket, amelyek szakmáját a jelenkori műveltség keretébe kapcsolják.

b) képességei

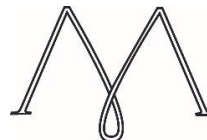
- Ellátja a szakképzetségének megfelelő munkakört.
- Az adott szakma feladatait a szükséges módszerek és eszközök kiválasztásával, egyedi és komplex alkalmazásával tervezi és oldja meg.
- Anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációs képességei révén szakmailag együttműködik.
- Fejleszti tudását, és ehhez alkalmazza a tudásszerzés, önfejlesztés különböző módszereit és képes használni a legkorszerűbb információs és kommunikációs eszközöket.
- Felismeri személyes fejlődése és a közjó szolgálata közötti összefüggést.

c) attitűdje

- Nyitott az adott szakterület új eredményei, innovációi iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.
- Folyamatos önképzésre törekszik.
- Önkritikus saját munkájával kapcsolatban.
- Elfogadja és hitelesen közvetíti szakmája társadalmi szerepét, értékeit.
- Új, váratlan élethelyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Nyitott a szakmájához kapcsolódó, de más területen tevékenykedő szakemberekkel való szakmai együttműködésre.

c) autonómiája és felelőssége

- Önállóan végzi munkáját, folyamatos önellenőrzés mellett.
- Felelősséget vállal saját és az általa vezetett szakmai csoport munkájáért, eredményeiért és kudarcaiért.
- Képzetségi szintjének megfelelő felelősségtudattal rendelkezik és reflektál saját tevékenységének következményeire.

Kivonat az „A felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések, valamint hitéleti képzések a 2022/23-as tanévtől alkalmazandó képzési és kimeneti követelményei” című dokumentumból:

FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSBEN VALAMENNYI FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS KÖZÖS MODULJÁNAK JELLEMZŐI

A) A FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS KÖZÖS MODULJÁNAK JELLEMZŐI

1. Munkaerő-piaci ismeretek

a) főbb kompetenciák, szakmai készségek:

- helyzetfelismerés és helyzetelemzés, logikus gondolkodás, kreativitás, ötletgazdagság;
- hiteles kommunikáció, önmenedzselés, határozottság és céltudatosság;
- felelős munkavállalói magatartás, döntésképeség;
- önfoglalkoztatási kompetenciák, vállalkozói magatartás;
- udvariasság, kulturált és etikus magatartás;
- a munka világában az értékrend ismerete és betartása;
- a munkáltatói elvárásoknak megfelelő magatartás és teljesítmény;

b) a szakmai követelmény:

- a munkaerőpiac alapfogalmainak ismerete;
- gazdálkodó szervezetek fogalmának, típusainak ismerete;
- adott vállalkozás esetén a munkajogi előírások értelmezése;
- a munkavállalói jogok és kötelezettségek ismerete;
- álláskereső technikák alkalmazása (szakmai önéletrajz készítése), interjúkon siker elérése;
- alkalmazkodás az önfoglalkozási korlátokhoz, a vállalkozás szakmai és jogi kereteihez;
- alkalmazkodás a hazai és a nemzetközi munkaerő-piaci változásokhoz;
- aktuális jogi és eljárási szabályok ismerete az EGT tagállamaiban történő munkavállaláshoz.

2. Idegennyelvi alapszintű ismeretek

a) főbb kompetenciák, szakmai készségek:

- alapszintű beszédkészség;
- alapszintű szöveg hallás utáni megértése;
- olvasott szöveg megértése, alapszintű nyelvtudás az írásbeli válasz elkészítéséhez;

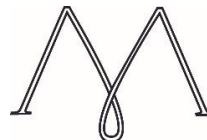
b) a szakmai követelmény:

- idegen nyelven, alapfokon történő kommunikáció, írásban és szóban;
- egyszerűbb idegen nyelvi szöveg megértése és fordítása (idegennyelvről anyanyelvre);
- a képzési terület sajátosságainak megfelelő szükséges idegen nyelvű szoftverek használata útmutatás alapján; a kezelőfelületek használata, a felhasználónak készített leírások, üzenetek megértése és alkalmazása.

3. Szakmai és pénzügyi információfeldolgozási alapismeretek

a) főbb kompetenciák, szakmai készségek:

- informatikai alapkompentenciák - egy operációs rendszer alapszolgáltatásainak használata, egy szövegszerkesztő, táblázatkezelő, böngésző, prezentációkészítő - biztonságos birtoklása;
- szakmai informatikai programok felhasználói szintű ismerete és felhasználói készség annak használatával kapcsolatban;
- infokommunikációs rendszerek használata;
- logikus gondolkodás, felelősségtudat a szakmai feladatok megoldásában;
- alapvető pénzügyi és adózási ismeretek, valamint ezek alkalmazása konkrét számítási feladatokban;

b) a szakmai követelmény:

- ECDL alapkövetelményei;
- problémák, feladatok megoldásában a gazdálkodó szervezet adminisztrációs, információs és kommunikációs rendszereinek szakszerű használata;
- egyszerű, a hétköznapi életben előforduló számítási feladatok megoldása számítógép használatával (különösen a százalékszámítás, kamatos kamat, ÁFA- és adószámítások, számlázási alapismeretek);
- a döntési folyamatokban az információs rendszer és adatbázisának aktív használata;
- számítógép hálózati szolgáltatások ismerete és alkalmazása adott feladatok megoldásához;
- a képzési terület sajátosságainak megfelelő adatbázisok kezelése, a meglévő adatbázisokból lekérdezési feladatok meghatározása és megoldása adott szakmai cél szerint.

4. Kommunikációs ismeretek

a) főbb kompetenciák, szakmai készségek:

- szakmai kommunikáció megértése és szakszerű alkalmazása szóban és írásban;
- az adott szakma témakörében anyanyelven eredményes szakmai kommunikáció;
- fejlett beszédkészség, megfelelő szakmai szókincs, nyelvhelyesség, közérthetőség;
- időtervezés, információátadás;

b) a szakmai követelmény:

- tárgyalásokon való képviselő, a kommunikációs eszköztár használata a tárgyalástechnika és az üzleti szabályok figyelembevételével;
- a szakmai álláspontok meggyőző képviselő; hiteles kommunikáció; érvelési technikák és a szakmai érvrendszer ismerete, használata, képviselő;
- együttműködés a munkatársakkal;
- kommunikáció a széles értelemben vett megrendelővel, ügyféllel;
- együttműködés a szakmai partnerekkel, helyi önkormányzatokkal, kamarákkal, kormányhivatallal, médiával és a munkatársakkal, új üzleti kapcsolatok építése, sikeres kommunikáció a gazdasági élet valamennyi szereplőjével;
- üzleti levél, üzenetkészítés;
- az alapvető kommunikációs módszerek és technikák ismerete és szakszerű alkalmazása.